

Taxa postala
plättite in m
No. 224713/

Szerkesztőség

10. Telefon:
Havonta 110,
évre 600, egy
földre: Hava
félre 12, és
detécek dísz
KELET az
dóság egyetl
Cikkünk utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Anassetter Robert
Budapest
Dlaster P.I.e

KELET

ESTI POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Börmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
Ernő. Felső szerkesztő: Jánbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Há-
szegi Ernő, Strada Matei Millo 2.

Kedd 1935. nov. 12.

5696. EV. XVIII. EVF.
CHESVAN 16 251 SZÁM

Jog az éhezéshez

Az éhínség által fenyegetett beszarábiai lakosság javára nyomós hatósági intervenció mellett folyik a gyűjtés országsszerte.

A beszarábiai zsidó kisegyszociálnak, akik a legkésőbbi időponttal küzdenek, — okuk volt azt hinni, hogy ebből a segélyakcióból nem sok manna fog hullani az ő nyelvére.

A Jewish Colonisation Association a beszarábiai zsidó kisegyszociálnak támogatására kért és kapott engedélyt a kormánytól.

Az engedélyt most visszavonták.

Visszavonták az ucca pressiójára, amely nem tűri, hogy angol és amerikai zsidók pénzével mentse a fenyegetett beszarábiai zsidókat az összeomlásból.

A fasizma-antiszemita sajtó nem állotta agítációs ürügyet faragni a beszarábiai zsidók tragikus helyzetéből. Heteken át folyt a kutyáztatás, a nyilvánvaló tények galád elferdítése. A zsidó gazdák és kisiparosok felsegélyezésére szánt csekély támogatásból milliók lettek, amelyekkel a zsidó töke fel akarja vásárolni beszarábiai földjét, hogy ott oroszországi és németországi zsidókat kolonizáljon.

Tatarescu végül is engedett.

Eszébe jutott talán, hogy két évvel ezelőtt a Duca-kormány ellen 150 ezer németországi zsidó bevándorlásának engedélyezéséről kivácsolták vérvádat s a tragikus sorsu miniszterelnöknek életével kellett megfizetni ezt a hazugságot.

De vajon ugyanez a Tatarescu nem felelős-e azért, hogy ez a létkör nemcsak hogy nem szűnt meg, de ellenkezőleg: még feszültebbé vált, még jobban kiéleződött?

A nemzeti parasztpárthoz intézett levélben a november 14-iki gyűlést azzal tiltotta be a miniszterelnök, hogy „a gyűlés engedélyezése mástól visszavonja az országot, amikor a parlament az ucca pressiójának hatása alatt dolgozik.”

Vajon az ICA-nak adott engedély megsemmisítése nem ugyancsak a szélső jobboldali sajtó uszításának következménye? És pressiót gyakorolni csak ennek a sajtónak és ennek a szellemnek volna megengedve?

Es végül: a szélső jobboldal által feltálat újabb mesék milyen antiszemita intézkedések ürügyül fognak szolgálhatni a jövőben?

Mindenesetre: aki szelet vet, vihart arat.

Es tartunk tőle, hogy ha el talál jönni a vihar, amely a mai engedékenységek meleggárában születtek, nem mi leszünk az egyedül, akiket majd elseper.

Az ülés elővete

Weimarban meghalt a nagy német filozófus: Friedrich Nietzsche nővére.

A nőnek a maguk halottjának tekintik az életüket, aki ezt a megfizetést az az érdemtelé ki, hogy az utóbbi években néci-érzelmének vallotta magát — és verejtékes esürés-csavarással igyekezett a Nietzsche-gondolatvilágot a nemzeti szocializmus önkénteseivel összeegyeztetni.

Mendannak sem kell, hogy ez az összegyűjtés csak egy, a Nietzsche szellemnek elkövetett harakiri, vagy pedig a női megemlékezés és opportunizmus eredménye lehetett.

Nietzsche filozófiája olyan messze esik a hitlerizmustól, mint az északi sark az egyenlítő trópusi vidékeitől.

Az az Übermensch, akiről Nietzsche álmodott, az elfinomult és kivételes szellemiség hordozója volt, akitől legmesszebbre a porosz örömelet-típus és a sovíniszta nyájszellelem esett.

Nietzsche gyűlölte a német militarizmust és a háborút az emberiség legnagyobb ellenségének és szerencsétlenségének tartotta éppúgy, mint Goethe, a weimari bölcs.

Ezzel szemben a Führer, minden poroszok legnagyobb örömelete, a katonaságban, a háborúban látja a német nép legmagasabbrendű szellemiségében, az intellektualizmusban Németország legnagyobb rákfenéjét.

Nietzsche csak megvető szavakat talált az antiszemizmusról s a zsidó népet a legarisztokratikusabb népek tartotta.

Elisabeth Nietzsche viszont felesküdött a német militarizmusra és a hitleri antiszemizmusról — s ezzel a gesztusával elárulta nagynevű testvérétől egész szellemi hagyatékát.

A náciizmusnak sikerülhetett kisaajtatani

Komoly tárgyalások vannak folyamatban egy francia-német tanácskozás előkészítése ügyében

Laval fogadja François Poncet berlini követet és Ribbentrop is Párizsba készül

Franciaország hajlandó meglazítani kapcsolatait Szovjet-Oroszországgal, ha Németország teljesíti Franciaország igényeit?

Párizs, november 11. (Rador.) Minden cáfolat ellenére tárgyalások folynak egy francia-német tanácskozás előkészítéséről. Egyszer már szembe kell majd nézni a berlini helyzettel — írja a Journal — amely csodálkozik, miért ver fel olyan nagy vihart a hír, hogy a németekkel tárgyalások készülnek. El lehetne ezt kerülni, ha volna egy hatalmas felfegyverzett államszociális, amely ellensúlyozná a német törekvéseket. Ez nem volna a legrosszabb megoldás. De ez nagyon bizonytalan valami és ezért foglalkozik Laval a német probléma közvetlen megoldásának lehetőségeivel. Természetesen csak az olasz kérdés végleges elintézése után fog erre sor kerülhetni.

A párizsi lapok szerint Laval rövidesen fogadja François Poncet berlini francia nagykövetet és lehetséges, hogy rövidesen

Ribbentrop is Párizsba érkezik. Az Excelsior ezzel kapcsolatban kihangsúlyozza a francia politika mindenkor békés szándékait. Ha Németország tárgyalásokra hívja meg, nem fog ettől idegenkedni, sőt a legélénkebb vágya a teljes megbékülés a németekkel minden irányban. Ugy látszik azonban, hogy pozitív javaslatok ebben a tekintetben nincsenek.

Az Oeuvre szerint nincs még határozott javaslat a németekkel való megegyezés lehetővé tétele érdekében, de irányadó körökben komoly reményeket táplálnak abban az irányban, hogy megtalálják a megegyezési alapot.

Párizs, november 11. Hírek vannak arról, hogy Franciaország hajlandó lenne kapcsolatait a szovjettel szemben lazítani, ha Németország a középeurópai francia igényeket teljesítené.

A francia frank sorsa

Az a békéltető szerep, amelyet Franciaország az olasz-abesszin háború likvidálása és a Népszövetség presztizsének a megmentése érdekében magára vállalt, háttérbe látszik szorítani azoknak a belső problémáknak a megoldását, amelyekre a Laval kormány a nyár elején vállalkozott. Juniában a francia frank válsága foglalkoztatta nemcsak a franciákat, hanem az egész világot. Hogy mi lesz a francia frank sorsa, azt ma sem tudja senki, anynyi azonban bizonyos, hogy egyelőre a pénzügyi válság nem akut Párizsban. Laval igyekezett minden ígéretet beváltani, amelyet kormányra lépésének idején tett a frank megmentésére. Százszámra jelentek meg és jelennek meg azok a szükségrendeletek, amelyeket a miniszterelnök köré csoportosult néhánytagu pénzügyi vezérkar javasol. Nem túlzás azt mondani, hogy hetek óta ez a szűkkörü pénzügyi szakértőkből álló bizottság kormányozza Franciaországot, adminisztratív uton, parlamenti ellenőrzés nélkül. Lehet, hogyha a parlament újra összeül, Lavalnak nehézségei lesznek. Mert a szükségrendeletek, amelyek a kamara, sőt a pénzügyi bizottság előzetes jóváhagyása nélkül látnak napvilágot, utólag mégis parlamenti megerősítésre szorulnak. De, akár jóváhagyja őket a kamara, akár nem, a francia frank sorsa továbbra is éppen oly bizonytalan marad, mint a mindenkor francia kormányoké. Laval nem ambicionálja tulságosan a miniszterelnökséget és a vezető pénzügyi gondokat. Ő Briand utódja akar lenni és külügyminiszteri pozícióját lehetőleg függetleníteni akarja azoktól a kormányválságoktól, amelyek a francia parlamentarizmus történetében annyi felesleges izgalmat okoztak.

A jelenlegi külpolitikai helyzetben, mely fokozottabb elővigyázatosságot igényel a francia frank védelmi frontján is, kevesen vannak, akik Laval pozícióját irigylik. Még azok a politikai és pénzügyi vezérférfiak is, akik elkerülhetetlennek tartják a frank aranyértékének a leszállítását, nem igen merik most nyíltan hangoztatni meggyőződésüket, mert egy fél év múlva új választások lesznek és amilyen elkerülhetetlen a devalválás, olyan népszerűtlen feledat is.

A pénzügyi helyzet dióhéjban a következő. A deficit, amely a szükségrendeletek kiadása előtt körülbelül 20 milliárdot tett ki, most már csak 10—12 milliárd frank. Az állam rendes költségvetés: bevétele körülbelül évi 40 milliárd, a deficit tehát a büdzsé 25—30 százaléka, ami bizony nem valami kényelmes állapot még olyan gazdag országban sem, aminő Franciaország.

Egyelőre azért nincs nagyobb baj ezzel a deficittel, mert a Banque de France vezetősége nem támaszt nehézségeket a kincstári váltók finanszírozásánál. Hogy meddig lesz meg ez az egyetértés a francia jegybank vezetősége és a mindenkor kormány pénzügyi politikájának irányítói között, azt nem lehet tudni. Akiknek még emlékeztében van a Flandin-kormány bukása, azok jól tudják, hogy a francia jegybank tulságosan konzervatív vezetői nem egykönnyen hajolnak meg a pénzügyminiszter, illetőleg a kormány kívánsága előtt és Párizsban nyílt titok, hogy a Banque de France kormányzótanácsában képviselt „haute finance” minden baloldali politikai manővert a kincstári hitelek megszorítására óhajtt ellensúlyozni. Nem kell azonban azt hinni, hogy a francia jegybank vezetősége a tüzkereszt-alakulatok pénzügyi diktatúrájára várja. Sőt ellenkezőleg. Az igazi konzervatív pénzügyi körök Franciaországban tanul-

György király tegnap hivatalosan elfogadta a Görögország trónjára való meghívást

A görög hadsereg letette az esküt a királyra. Csütörtökön indul utnak Görögország felé György király

London, november 11. György görög király vasárnap hivatalosan elfogadta a Görögország trónjára való meghívást. A kormány küldöttségének a király a következőket mondotta: „El fogom felejtetni a multat és azonnal visszatérek annyira szeretett népem körébe.”

György ezután a görög követség tagjaival együtt résztvett az ortodox templomban tartott istentiszteleten, majd a Buckingham palotába ment, ahol az angol királyi pár vendége volt dezsónére.

Tegnap Athénben Kondyilisz kijelentette, hogy a királynak visszatérése alkalmával nem kell esküt tennie a parlament előtt, mert sohasem mondott le a trónról.

A király hazaérkezésevel kapcsolatban új bélyegeket bocsátanak ki, 1935 november 3 kelettel.

Ugyancsak tegnapi nap folyamán a görög hadsereg letette az esküt György királyra. Az eskütétel ünnepélyes keretek közt ment végbe.

London, november 11. A lapok értesülései szerint György király csütörtökön indul utra. Utján Párizsban két napra megszakítja, látogatást tesz Lebrun köztársasági elnökkel és tárgyalni fog Lavallal. A király és kísérete ezután Olaszországba utaznak. A király Firenzében elmegey szülei sírházhoz, majd Rómában látogatást tesz Victor Emanuel olasz királynál s utána megbeszélést folytat Mussolinival. Egyébként György görög király olaszországi tartózkodása után Brindisiben száll görög cirkulóra, hogy hazatérjen hazájába.

Titulescu királyi kihallgatása

BUCURESTI, november 11. Titulescu külügyminiszter ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a királynál, aki ebédre is vendégül látta. A kihallgatás ebéd után folytatódott. A külügyminiszter behatóan tájékoztatta az uralkodót a nemzetközi helyzetről. A holnapi minisztertanácsban Titulescu a kormány előtt is beszámol a külpolitikai helyzetről.

Nietzsche nővérét, de ezzel nem sikerült kisaajtatania Nietzsche örökségét.

Nietzsche szelleme tul fogja élni a hitlerizmust s tul fogja élni azokat a náci-ideológusokat, akik szellemi hamisításokkal éppen

azokat a nagy német szellemeket igyekeznek felhasználni a maguk igazolására, akik ha ma élnek, csak megvetéssel, valahol emigrációban, vagy koncentrációs táborokban szemlélnék a náciizmus rettenetes dühöngését.

SELECT Jön: MARTHA EGGERTH

csodás hangú művész nő legújabb slágere:

SZÓKE CARMEN

zenés A többi szerepekben: SLEZAK LEO - IDA WÜST vigjáték

tak Hugenberg példájából és egyáltalán nem akarják a parlamentaris kormányzat oszloját. Nekik nagyon konvenitál a „bonne vieille Republique”, amely a magántulajdon szentségét és az individuális gazdasági rend szabadságát soha nem veszélyeztette.

A francia franknak tehát nincs félnivalója sem a „Croix de Feu” szervezeteitől, sem pedig a nemzetközi spekulációtól. A francia jegybanknak még mindig több, mint 70 milliárd frank értékű aranya van, amely bőven elegendő ahhoz, hogy bármilyen erős, kívülről jövő frankkontra mint visszaverjen. De ha a külföldi spekulációktól nem is kell félni a frankot, ezzel még nincs megoldva a frank problémája.

Az igazi veszedelem: a frankot a belső

gazdasági helyzet részéről fenyegeti. A gazdasági élet jelzőszámai egyáltalán nem mutatnak javulást. A termelési index a normális évek produkciójának háromnegyede alá süllyedt és az év eleje óta változatlanul 73-on áll. Ilyen körülmények között nem csoda, ha mindenki a frank devalválásáról beszél akkor is, ha hangosan még mindig a deflációról beszél. A belga frank sikeres devalvációja egyre több hivatkozást okoz a francia devalválók táboraiban. De ez még korántsem jelenti azt, hogy a közeljövőben valami történik a frankkal. Akármennyire gazdasági probléma a monetáris politika, a megoldás még sem mindig elsősorban gazdasági gondolatoktól függ, hanem egyéb kül- és belpolitikai eseményektől. Így Párizsban most mindenki Londonra, Genf-re és Abesz

sziniára figyel, nem pedig a Banque de France jelentésére és a Laval-kormány hiteltelére.

Ha Anglia túl lesz a választásokon és Chamberlain angol pénzügyminiszter feladja eddigi rideg stabilizációellenes politikáját, akkor talán lehet szó arról is, hogy a francia kormány hajlandó lesz a franknak a nemzetközi valutáris viszonylatban leginkább megfelelő új értékarányáról tárgyalni. Ez azonban inkább csak óhaj, a javíthatatlan optimisták óhaja. A francia frank sorsában tehát egyelőre éppoly kevésbé várható változás, főleg pedig végleges megoldás, mint ahogy a font sterlingnek az aranyalapra való visszavezetésével sem szabad a legközelebbi jövőben számolni.

A pénteki és szombati audienciák sorsdöntő jelentősége

Sikerült a jobboldal elől elzárni a hatalomra kerülés útját?

Mihalache meg van győződve arról, hogy rövid liberális kormányzás után a nemzeti parasztpárt következik

Bucuresti, november 11. (Az Új Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt vezetésének szombat esti határozata a november 14-iki felvonulást illetően alkalmas volt arra, hogy feloldja a belpolitikai élet nagyfokú feszültségét. Politikai körökben természetesen nagy érdeklődéssel kommentálják a nemzeti parasztpárt kormánybuktató kampányának befejezését, amelynek okai felől azonnal a legkülönbözőbb verziók kerültek forgalomba. Egyesek tudnivalót, hogy a november 14-iki demonstráció azért vált tárgyalanná, mert péntek délutáni audienciáján Mihalache tudomást szerzett arról, hogy a Tatarescu-kormány már csak nagyon rövid ideig maradhat helyén. Egy másik verzió szerint Mihalache és dr. Lupu audienciájának eredményeképpen a nemzeti parasztpárt hozzájárult ahhoz, hogy fegyverszünetet kössön a kormánnyal abban a tudatban, hogy a liberális pártnak még egy bizonyos ideig kormányon kell ugyan maradnia, de távozása után a kormányutódlás joga a nemzeti parasztpártot fogja megilletni.

Tatarescu marad

Egyelőre kétségtelen az, hogy november 15-én a liberális kormány egésze alatt nyílik meg a parlament őszi ülésszaka, amellyel a liberális párt harmadik kormányzati évébe lép. Hogy a negyedik évet nem fogja megélni Tatarescu, azt a nemzeti parasztpárt kommunikéje alapján teljes bizonyossággal lehet állítani. Hogy azonban Tatarescu lemondása után a nemzeti parasztpárt következik-e, vagy egy másik liberális formáció, vagy esetleg egy átmeneti kormány, az egyelőre eldöntetlen marad. Mihalache és Lupu audienciájának pozitív eredménye azonban az a valóságosság, hogy a szélső jobboldali alakulatoknak egyelőre semmi kilátásuk nincs arra, hogy hatalomra kerüljenek. Ezzel a nemzeti parasztpárt erőteljes akciójának célját részben el is érte. A párt akkor lépett tulajdonképpen akcióba, midőn Valda Sándor híveivel együtt zajosan kivonult a pártvezetőségéből és a numerus valachicus agitációval hatalmas impulzust adott a szélső jobboldali

alakulatoknak. A nemzeti parasztpárt azonban megkezdte gyűlés-sorozatát a tartományi centrumokban és a jobboldali jelzavakkal szemben a paraszti állam formuláját hirdette meg, kihangsúlyozva a demokratikus és parlamentáris politikai rendszert és a francia-barát külpolitika szükségességét.

A nemzeti parasztpárt ekképpen akart elébe vágni a jobboldal elhatárolásának és kormányra kerülésének. Tatarescu és Inulef, akik ennek az akciónak csak a kormánybuktató élet látják, a szélső jobboldalal fogják össze Mihalache akciójának meghiusítására. Mint fentebb mondtuk, a pénteki és szombati audienciák eredményeképpen a kormány és a nemzeti parasztpárt között fegyverszünet jött létre. Ez minden bizonnyal magában foglalja azt is, hogy Anghelescu dr. közoktatási miniszternek nem lesz alkalma többé, hogy a jövőben minisztertársaira célozva, dühösen kiáltson fel: „Harmincmilliót adnak a cuszisták gyűléseire, a közköztudás céljaira nincs pénz...” Mihalache hír szerint rendkívül optimista, bár a pártvezetés egy része és különösképpen a manuiisták nem mindenben osztják a nemzeti parasztpárt elnökének jövőbeni reményeit.

Maniu és Mironescu

Lupu dr. szombat esti audienciája után a nemzeti parasztpárt klubhelyiségébe ment, ahol bizalmas megbeszélésre vonult vissza Mihalacheval, majd a saját tudomására hozták a november 14-ével kapcsolatos intézkedések felülvizsgálását. Vasárnap reggel Mihalache Topolovenibe utazott. Maniu szombaton ugyancsak megbeszélést folytatott Mihalacheval, dr. Lupuval, Madgearuval, Popovici Mihállyal és a nemzeti parasztpárt más vezetőivel. A Maniu-Titulescu találkozás, amelyről a lapok irtak, nem történt meg. Ugy látszik, hogy a volt miniszterelnök és a külügyminiszter között az egykori jóviszony elhidegült. A manuiisták szemére vetik Titulescunak, hogy intím kapcsolatokat tart fenn azokkal a körökkel, amelyek ellen Maniu alkotmányos akcióját folytatja.

Másrészt igen élénken kommentálják Maniu és Mironescu találkozását. A két politikus között az utóbbi időben nem a legjobb viszony uralkodik. Az Adevarulban Scrutator egy rendszerint jólinformált politikusi ide vonatkozó nyilatkozatát közli, eszerint felsőbb körökben meg vannak elégedve azzal, hogy Maniu Mihalache mellett áll. Ugyanis vagy Mihalache ellenében marad és ebben az esetben a Maniuval való barátkozás lesz ennek indoka, vagy pedig Mihalache kormányra kerül és ebben az esetben Maniu abba a kétes helyzetbe kerül, hogy támogatnia kell egy kormányt, amely nem az ő taktikai vonalán mozog. Az utóbbi hetekben szóba került egy Mironescu elnöklété alatt megalakuló átmeneti kormány lehetősége is. A Maniu-Mironescu találkozást oda magyarázzák tehát, hogy ha Maniu semlegesítése szükséges egy Mihalache-kormány esetében, szükséges lehet egy Mironescu-kormány esetében is.

Mindenesetre — írja Scrutator — a pénteki és szombati audienciák után határozottan állíthatom, hogy a nemzeti parasztpárt erejé-

vel illetékes helyen számolnak és más megoldás nem igen fog számításba jönni. Ha Mihalache Tatarescu azonnali eltávolítását kívánta volna, úgy pénteki audienciája nem igen elégíthette volna ki. Tatarescu azonnali eltávolításáról nem lehet szó. Ha azonban a nemzeti parasztpárt akciójának célja a jelenlegi politikai rendszer fentartása, kalandos kormányutódlási formulák kikerülése és a nemzeti parasztpárt erejének figyelembe vétele volt, úgy Mihalache meg lehet elégedve audienciájának eredményével.

Mi történt 10 évvel ezelőtt?

A „Naționalul Nou” című lap szerint a nemzeti parasztpárt vezére az audienciáján kijelentette, hogy közel tíz évvel ezelőtt, 1926-ban, körülbelül azonos politikai helyzetben audienciára volt hivatalos Ferdinánd királyhoz. „A nemzeti és parasztpárt akkor még nem voltak fuzionálva, de én és Maniu is ígéretet kaptunk, hogy hatalomra fognak hozni bennünket. Mielőtt audienciára mentem volna, Sterevel találkoztam, aki tanított arra, hogy mit mondjak Ferdinánd királynak és biztosított arról, hogy amennyiben úgy fogok beszélni, egészen bizonyos hogy hatalomra kerülünk. Megtanultam kivülről a leckét, elmentem a palotába és így szóltam a királyhoz: Felség, tudom, hogy a protokoll el van rendezve, nekem így és így kell beszélni és Felséged ezt és ezt fogja mondani. Engedje meg azonban, hogy másképpen beszéljek és mondjak meg mindent őszintén.” Amikor ismét találkoztam Sterevel, elmondtam neki a történeteket. Ő ezt válaszolta: „Lehet, hogy így is hatalomra jövünk, de ha úgy beszélte volna, ahogy tanítottalak, biztosan kormányra kerültünk volna.”

A Naționalul Nou ehez a következőképpen fűzi: „Nem tudjuk, vajjon Mihalache csakugyan hatalomra került 1926-ban, ha úgy beszélte volna, ahogy Stere tanította. Mindenesetre, minthogy másképpen beszélt, még két évig ellenzékben maradt. Érdekes volna azonban tudni, vajjon ki játszta ma Stere szerepét a nemzeti parasztpártban?”

Antonescu-kormány

A Zorile a politikai helyzettel kapcsolatban a fentiekben kívül tudni véli, hogy szombaton este Tatarescu lakásán intím megbeszélés volt, Inulef, Pop Vaer, Cosinescu és Titeanu részvételével. A megbeszélés konklúziója állítólag az volt, hogy Tatarescu nem maradhat tovább a miniszterelnöki székből. Felvetették azt a gondolatot, hogy egy másik liberális kormányalakulat vegye kezébe a hatalmat, Antonescu jelenlegi pénzügyminiszter elnökletével. Ez a verzió azonban nem látszik valószínűnek.

Uj technikával a ruhaestés, Czink-nél nem drágább, vegytisztítás csak jobb, mint bárhol

Veszedelemes leánykereskedőt tartóztattak le Constantában, amikor egy elrabolt leányt Dél-Amerikába akart szállítani

Petróleumvonaton szállította a leányt a fővárosból a kikötői városba

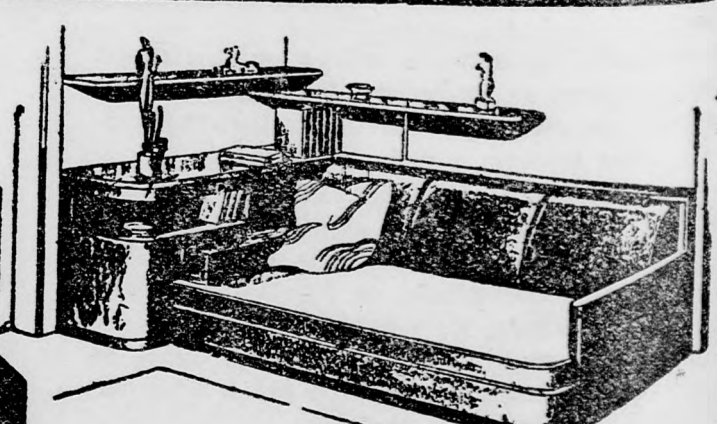
Constanța, november 11. A kikötői rendőrségnek veszedelemes gonosztevőt sikerült letartóztatnia. Tegnap egy izgatott leány szállt a kikötői rendőrségre és elmondta, hogy sikerült megmenekülnie egy ferfitől, aki a fővárosban elrabolta és tovább akarja szállítani. A leány elmondta, hogy Silvia Maximának hívják, egy bucaresti üzlet alkalmazásában állott, amikor V. Ivanciu elrabolta és egy petróleumszállító vonaton vitte Constantába, ahonnan tovább akarta szállítani. A leányrabló egyik bűntársával vigyázott rá és megölésével fenyegette, ha szólni próbál, vagy elárulná őket. Egy őrizetlen pillanatban mégis sikerült megszöknie.

A leány feljelentése nyomán a kikötői rendőrségnek sikerült letartóztatni Ivanciut, aki

beismerte a leányrablást és elmondta, hogy a leányt már eladta Rio de Janeiroba. Egy hajó kapitányával pedig sikerült megállapodást kötnie, hogy elviszi Silvia Maximát a délamerikai városba. Vallomása nyomán sikerült bűntársát is elfogni. Ivanciu az ország egyik legveszedelmesebb leánykereskedője, aki legutóbb egy diákleányt rabolt el, amikor az egyik fővárosi park mellett ment hazafelé. A park bejáratánál állott autójával és a leányt felkapta, belökte a kocsiába és elrabolta. Az elrabolt diákleányt napok múlva találták meg elrejtve Bucurestiben. Ivanciut pedig elfogták és súlyos börtönbüntetésre ítélték, amelyet a vacaresti börtönben töltött ki. Nemrégiben szabadult ki és nyomban újabb bűntényt követett el.

Székely és Rétli BUTORGYÁRT TARGU MURE/—BUCURE/TI—BRA/OV

- Tervezőink művészete,
- Munkásaink szaktudása,
- Anyagjaink kiválóága, nyújtják Önnek azt a biztosítékot, mely a butorvárásiás előfeltétele.

Hívjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

On is védekezzen
a
járványos
betegségek ellen
a kellemesebb hatóanyagot

Senlaslo
(Szt. László)

fertőtlenítő
szappannal.

Megóvja
fertőzésektől

Vigyázzon nehogy utazásaitokkal szolgálgják ki.

Nem sz ország gazdas

Milyen módszereket... Fosz... pártkasszája szá... attól tartanak, h...

Berlin, november 11. A Prágában a gazdasági terror... Napról-napra ad... teket és ipari v... Max Davidson... felkötés-cégek eg... at fogja koztat... került nyilvános... nek csak egy h... sok. A cég sok z... kerül.

A Prágában a gazdasági terror... Napról-napra ad... teket és ipari v... Max Davidson... felkötés-cégek eg... at fogja koztat... került nyilvános... nek csak egy h... sok. A cég sok z... kerül.

A levél így h... „Nagybátyám

„Nagybátyám harminc év óta vezetett egy köház, amelyben ott lakik nagyszóran a városban kampányt indo arra ébredt, hogy azazva. Kömivése ták a falat. Er hirdettek az üzle inároztta, hogy egy K. nevű ur üzletét 50.000 akcióba beleavat is, régi kampó nagybátyámnak, adásával, mert város hivatalos a tulajdonos-vál meg és nagybát adásáról szólo vább nem lehet alatt természetesen legényeket kelle

Nagybátyám egy értesült, ho eredetileg aján osak 38.000 má nagybátyám ezt számolta az őss Ekkor kopogt Gestapo két em bányát. „Mie de ez nagybát rendőrsziszvelő szerezünk róla, tokban Angliába nyomozóosztály ont le”. Egy Munkafront fun berrel nagybát hogy nagybát tét és házat. Eg ladéktalanul hag kell hogy minde rok itt maradna ön férje — tet Az asszony teh ben izgatottan magokat elvite ahol azonban e mert a tulajdon hótéjében elszá taxit fogadott, kilométernyire nemémet és gye nál megszállotta fogság után sza azonban lefoglalt Nagybátyám e A vidéken nagy ják te az üzle mögött mindenü miködik, amely megszerezni sé

Berlinben és legnagyobb üzle rek. Egykor eze konfekciós-brans be a pártba. A és az Angriff a hasábjait. Dillen intétek Berlin e üzete, a „Hem kezekben volt. A rendelkezett a n lom más nagyob pány során azz donosokat, hogy

Nem szünetel Németországban a zsidók gazdasági fojtogatása

Milyen módszerekkel „vásárolják” a zsidók üzleteit. — Fosztogatják a zsidókat a náci pártkasszája számára. — Az árja kereskedők attól tartanak, hogy nemsokára rájuk kerül a sor.

Berlin, november 11. A németországi gazdasági terror egyre nagyobb méreteket ölt. Napról-napra adják a zsidók árja kézre üzleteiket és ipari vállalataikat.

Max Davidson & Cie, a legnagyobb konfekciós-cégek egyike, amely 400 alkalmazottat foglalkoztatott, árja kezekbe került. Nem került nyilvánosságra, hogy a valódi értékek csak egy hányadát kapták a tulajdonosok. A cég sok zsidó alkalmazottja az uccára került.

A Prágában megjelenő Neue Weltbühne c. újság leküldi egy németországi zsidó levelét, amely szomorúan világítja meg a zsidóság szörnyű helyzetét Németországban. A levél pontos adatokkal, de nevek nélkül jelent meg, nehogy a levélíró bíróság vagy koncentrációs táborba kerüljön.

Egy üzletvétel

A levél így hangzik: „Nagybátyám — már apjától örökölt — harminc év óta fennálló konfekciós üzletet vezetett egy közepes hesseni városban. A ház, amelyben az üzlet áll, szintén az övé, ott lakik nagyszámu családjával. Ez év nyarán a városban a náci-párt éles antiszemita kampányt indított. Egyik reggel nagybátyám arra öbödött, hogy az üzlet ajtaja be van faszva. Kéményeket hivatott, akik eltávolították a fala. Erre az antiszemiták bojkottot hirdettek az üzlet ellen, mire nagybátyám elhatározta, hogy a boltot eladja. Jelenkezett egy K. nevű ur, aki a 200.000 márkát érő üzletért 50.000 márkát ígért. Ebbe a tranzakcióba beleavatkozott a város polgármestere is, régi kampósikereszties, aki azt ajánlotta nagybátyámnak, hogy siessen az üzlet eladásával, mert másnap meg kell jelenetnie a város hivatalos lapjában, a Stadtanzeigerben a tulajdonos-változást. Ha ez nem történne meg és nagybátyám megcáfolná az üzlet eladásáról szóló hírt, akkor a lakosságo: tovább nem lehet féken tartani! A „lakosság” alatt természetesen a kampósikereszties terrorlegényeket kellett érteni.

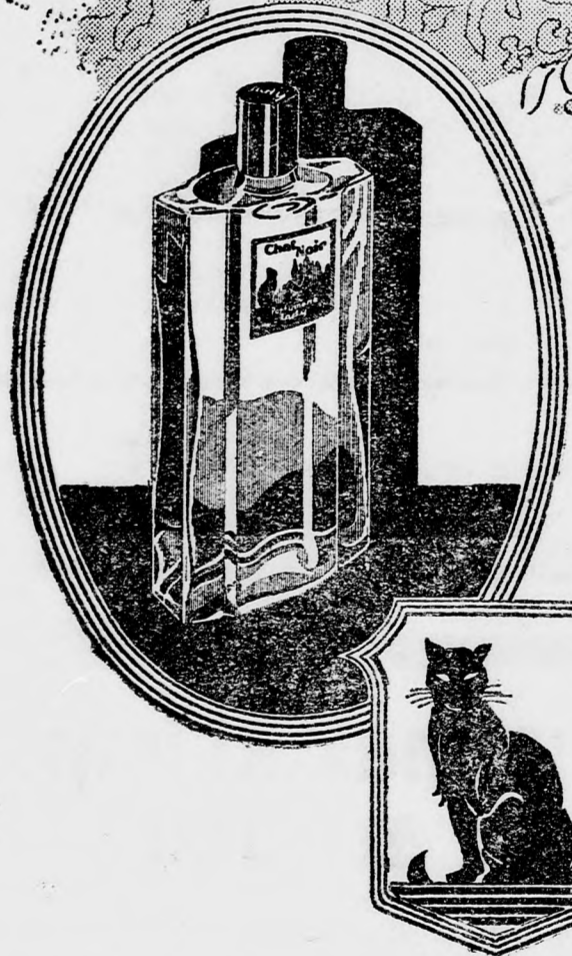
Jelenet a közjegyzőnél

Nagybátyám elutazott a közjegyzőhöz. Itt úgy értesült, hogy a vevő már nem adja az eredetileg ajánlott 50.000 márkát, hanem csak 38.000 márkát. Nagy szorultságában nagybátyám ezt is aláírta, mire a vevő leszámolta az összeget a közjegyző asztalára. Ekkor kopogtak az ajtón és belépett a Gestapo két embere és letartóztatták nagybátyámat. „Miért tartóztatnak le?” — kérdezte nagybátyám. „Azért — mondotta a rendőrsziszviselőik egyike — mert tudomást szereztünk róla, hogy ön ezt az összeget titokban Angliába akarja sibiolni. Mi a devizanomozósztály megbízásából tartóztatjuk önt le”. Egy órával később megjelentek a Munkafront funkcionáriusai három SS emberrel nagybátyám lakásán és azt mondták, hogy nagybátyám éppen most adta el üzletét és házáat. Egyben felszólították, hogy haladéktalanul hagyja el a lakást. Félóra múlva kell hogy mindenki távozzon innen. „A butorok itt maradnak, mert azokat is eladta az ön férje” — tette hozzá az egyik SS-ember. Az asszony tehát a Hitler-ember jelenlétében izgatottan és gyorsan csomagolt és csomagoktól elvitte a város egyetlen hoteljébe, ahol azonban csak percekig maradhattak, mert a tulajdonos megtiltotta, hogy zsidókat hoteljében elszállásoljanak. A család auó-taxit fogadott, amely éjnek idején egy 40 kilométernyire fekvő városba hozta nagybátyámat és gyermekeit, akik egy rokonuknál megszállottak. Nagybátyámat egy hónapi fogság után szabadlábra helyezték, a pénzt azonban lefoglalták.

Nagybátyám esete nem elszigetelt jelenség. A vidéken nagyjából mindenütt így bonyolítják le az üzletek „eladását”. A tranzakciók mögött mindenütt a nemzeti szocialista párt működik, amely igyekszik a konfiskált pénzt megszerezni sé pártcélokra felhasználni.

Dillenberger Fivérek

Berlinben és Brandenburg tartományban legnagyobb üzletvevők a Dillenberger Fivérek. Egykor ezek kis alkalmazottai voltak a konfekciós-bransnak és 1933-ban irakoztak be a pártba. A párt pénzt kölcsönzött nekik és az Angriff a rendelkezésükre bocsátotta hasábjait. Dillenbergerék erős sajtókampányt intéztek Berlin egyik legismertebb fehérneműüzete, a „Hemdenma z” ellen, amely zsidó kezében volt. Az üzlet számos fiók felet is rendelkezett a német fővárosban és a birodalom más nagyobb városaiban is. A sajtókampány során azzal fenyegették meg a tulajdonosokat, hogy koncentrációs táborba zár-

Ezekben a budoárookban
Érágogó nők környe-
zetében találja a

Chat Noir

Kölnivíz, A Lady - GYÁR
NAGYSZERŰ KÉSZÍTMÉNYE

ják őket és összes hozzátartozóikat, ha nem likvidálják gyorsan üzleteiket. Követelték tőlük, hogy üzleteiket és árujukat százezer márkáért adják el. Ezt az összeget rendes körülmények között megkapták volna egyetlen fióküzletért. A Dillenberger testvéreket a nemzeti szocialista pártban valósággal úgy tekintik, mint „specialis ákat”, akik a zsidó üzleteket a „legjobb áron” tudják megvenni. Ma már harminc konfekciós üzlet fölött rendelkeznek Brandenburg tartományban. Jövedelmük pedig milliókra rug. Egy része e jövedelmeknek a pártkasszába folyik.

Azonban nemcsak a zsidó kereskedők vannak kétségbeesve a mai állapotok felett, hanem a jobb belátású és világosan gondolkodó keresztény kereskedők is, mert tudják, hogy a zsidók kifosztása után ők fognak sorra kerülni. Egyik nemzsidó kereskedő barátom mondotta nekem a mulkor: „Veletek csak kezdik a komédiát, de azán jövőnk mi. Ezek az örültek minden felhajtható pénzt a felszerelésbe ölnék és nem látják, hogy mielőtt még háborút kezdenének, már tönkretették az egész német gazdasági életet”.

Düsseldorf összes zsidó kereskedő likvidálnak

Párizs, november 11. A Temps egy berlini tudósítás alapján írja: „A falvakban és kisebb városokban zsidók már nem is élhetnek. A mozgalom most már a nagyvárosokat kezdi ki. Düsseldorfban az összes zsidó kiskereskedők, számszerint háromszázan, azon gon-

dolgoznak, hogy feloszlatják üzleteiket. A város kereskedelmi alkalmazottainak egyötödét foglalkoztatják ezek a zsidók. Már eddig is a legtöbb fontosabb vállalkozásból kizavarták a zsidó vezetőket és a zsidó tőkéket. A bíróságok is támogatják per esetén az üzletekben renitenskedő náciakat. A zsidó földbirtokosoknak és háztulajdonosoknak jelzáloghiteleiket egyre-másra felmondják. Berlin külvárosában, Weisenseeben és Friedenauban október elsején a zsidó lakosoknak felmondták nemzsidó háztulajdonosaik. A propagandaminiszter utasította a zsidó moztulajdonosokat, hogy január elsejétől kezdve adják át árjaiknak üzemeiket. Az összes zsidó jegyzők (Poroszországban nyolcszázan) kénytelenek voltak október elsejétől kezdve állásaikat el-

hagyni. A legutolsó zsidó bírák is, akik még állásban voltak, október elsején eltávoztak.

A zsidók meg vannak róla győződve, hogy kényszeríteni fogják őket a kivándorlásra.

De zavarni nem merik őket, mert félnek a világ felháborodásától. Így tehát a lassu megfojtást választják. De máris valósággal megrohanják a kivándorlási irodákat. Ha nem támasztanak nehézségeket a vagyoni likvidálás elé, akkor a németországi zsidók többsége már régen elhagyta volna az országot. Jelmező mindenesetre a Saarvidék példája. A néme ek és franciák között történt megállapodás szerint a Saarvidék polgárai 1936 március elsejéig kivándorolhatnak vagyonukkal együtt. De már eddig 95 százaléka a zsidókna elhagyta a Saar-területet.

Robu inzultálta Niemerower fő-rabbit a bukovinai metropolita beiktatásán

BUCURESTI, november 11. A Tempo közli, hogy tegnap Bukovinában, Puiu-Visarion metropolita beiktatási ünnepélyén kinos incidens történt. Az ünnepséghöz meghívást kapott és megjelent Niemerower főrabbi, az izraelita vallás romániai képviselőjeként. Már a vendégek nagyrésze jelen volt, amikor Robu cuzista képviselő odalépett Niemerowerhez és szidalmazni kezdte a főpapot, aki erre indignálódva, elhagyta a termet.

Max Anhauch lovag Clujon

Max Anhauch lovag, aki ma Clujra érkezik, cionista működését ugyszóiván mint nemcionista kezdte meg. 1929-ben mint a bukovinai kis számu nemcionisták megbízottja ment a Jewish Agency első megbízottjaként Zürichbe. A cionisták és nemcionisták összeharatókozásának nagy napjai voltak ezek és a Jewish Agency elterjedésének hatalmas reményeit fűzték hozzájuk. A gyűlés résztvevői felejthetetlen emlékekkel távoztak, hiszen ott hangzott el Albert Einstein csodálatos beszéde, amelyben Herzl Tivadar emlékének hódolt. Jelen voltak a történelmi nevezetességű öszszeszejövetelen: a két Warburg fivér, az öreg és az azóta meghalt lord Helchett, továbbá sir Herbert Samuel, Palesztina első főkörmányzója és Louis Marshall, az amerikai zsidóság legrepresentánsabb férfia. Max Anhauch, lovag ahhoz a körhöz csatlakozott és szoros barátságba lépett Max és Felix Warburggal.

A remények, amiket a vegyes Jewish Agencyhez fűztek, nem teljesültek maradéknélkül. A palesztinai zsidó ujjáépítés számára megnyert barátok egyre lanyhabbak lettek ezirányu munkájukban és igyekvésükben. Egy részük azonban fokozódó felkészséssel vetették magukat az ujjáépítő munkába. A Jewish Agency legutóbbi luzerni konferencián úgy határoztak, hogy ezeknek neve a jövőben nemcionisták helyett „uj cionisták” lesz. Ezek között Max Anhauch a maga hetven esztendőjével bámulatosan friss aktivitást fejt ki. Rendelkezésre áll bármely cionista munka számára és hajlandó hosszú és fáradságos utakat megtenni a palesztinai ujjáépítés propagálása érdekében. A mult évben fiatal zsidó sport-emberek társaságában ment Palesztinába. Utja eredményeként érdekes és tanulságos brosurát adott ki. A luzerni konferencián bevásárolták a legfőbb bizottságba, amelyekben eredményes munkát végzett. Max Anhauch néhány év óta elnöke a bukovinai Keren Hajjeszódznak. A fiatalos ámbicióval dolgozó zsidó harcost szivből köszöntjük városunkban.

Az erdélyi és bánáti hadirokkantak gyűlése a cluji Iparkamarában

Séreleimik orvoslását kérték a megjelent hadirokkantak

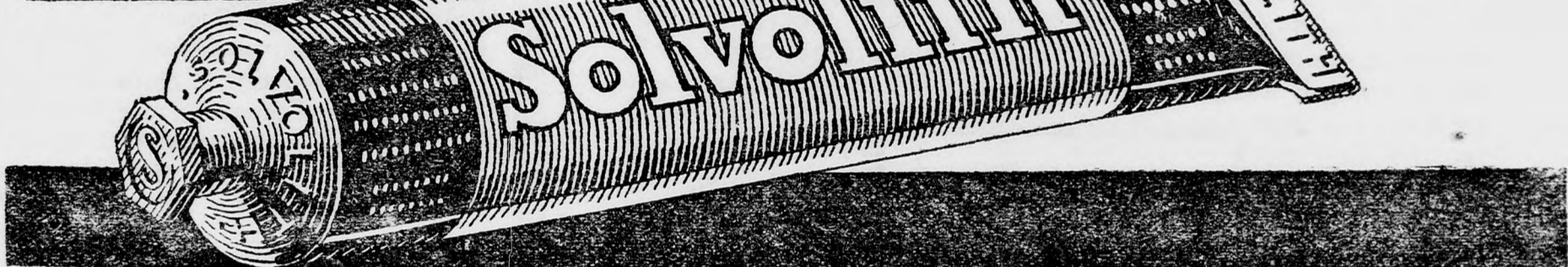
Cluj, november 11. (Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt tartották meg az erdélyi és bánáti hadirokkantak rendez évi gyűlésüket a régi Iparkamara helyiségében. Néhány száz hadirokkant jött el Erdély és Bánát különböző városából, hogy vétőjukat jelentsék ki az őket ért séreleiméért. A gyűlést Juga Justin, az erdélyi és bánáti hadirokkantak egyesületének elnöke nyitotta meg. Juga Justin megköszönte a résztvevőknek, hogy eljöttek a gyűlésre, majd elhatározták, hogy táviratot küldenek Üfelségének.

Az elnök beszédének során kifejtette a hadirokkantak és hadirokkantak szomorú helyzetét. Kijelentette, hogy az összes trafikengedélyeket hadirokkantaknak és hadirokkantaknak kell juttatni, mert így lehetséges volna, hogy súlyos helyzetükön javítsanak.

A cluji garnizon részéről Ivascu tábornok beszélt, aki Florescu tábornokot, a hadodik hadtest parancsnokát helyettesítette. D. Stuciu a carasi hadirokkantak üdvözlését tolmácsolta, akik — mint mondotta — halált megvető bátorsággal járultak hozzá a mai hadarok kiakuláshoz. Cornea és Nujuu kiakultak a hadirokkant tisztek nevében beszélték.

Zamfir Apostol rokkant kapitány volt a következő felszólaló, aki javasolta, hogy alapsanak menhelyet a munkaképtelen öreg hadirokkantak részére, hogy azok ne kerüljenek az uccára. Ezután emlékiratot készítettek a gyűlésre, amelyben felsorolták összes séreleiméiket és kérték, hogy minél hamarabb segítsék ki őket szükös és sivár helyzetükből.

Kiadták az első szükségrendeleteket Lengyelországban. Varsóból jelentik: A legyei minisztertanács ülése után kiadták az első szükségrendeleteket, amelyek hivatva vannak arra, hogy a költségvetés egyesulját biztosítsák és a gazdasági életet megélénkítsék.

Solvolith

A Solvolith-Fogpép feloldja a fogkövet, mert ez az egyedüli fogpép, amely természetes

Karlsbadi Forrásót

tartalmaz. A Solvolith-Fogpép eltávolítja a veszedelmes, a fogakat meglazító és elpusztító fogkövet. A szép és egészséges fogak titka: ápoljuk naponként Solvolith-Fogpéppel. Ez 35 év óta kipróbált szer.

A Solvolith-Fogpépet

fogorvos tekintélyek évtizedek óta ajánljak fogkö ellen.

Nem szabad segíyezni a szegény zsidó egzisztenciákat!

A szélsőjobboldali sajtó uszításainak engedve a kormány visszavonta a Jewish Colonisation Association-nak kiadott engedélyt

Bucuresti, november 11. (Az Uj Kelet tud.) Előző számunkban részletesen ismertettük az ICA romániai akcióinak célját. Ez a báró Hirsch alapítványából létesített szervezet engedélyt kért és kapott a liberális kormánytól arra, hogy hitellel, felszereléssel, berendezési tárgyakkal támogassa a nincstelen beszarabiai zsidó kisiparosokat és mezőgazdákat. Mieljst az erről szóló engedély a hivatalos lapban napvilágot látott, a jobboldali sajtó nemzeti veszedelemnek kiáltotta ki az ICA akcióját. Egyszerűen ráfogták a szervezetre, hogy meg akarja vásárolni a beszarabiai román parasztok földjét, hogy

azon a világ minden részéből, de főleg Németországból és Szovjetországból idehozandó zsidókat telepítsenek le.

A kormány előbb hivatalos cáfolatot adott ki erről és a belügyminisztérium a kommunikációban igyekezett megnyugtatóni a szajkások lapokat, hogy az ICA segélyakciója a kormány szigorú ellenőrzése mellett fog folyni. Ez a megnyugtatózás nem nyugtatta meg a jobboldalt. A sajtókampány változatlan erővel folyt tovább és most

a kormány egy könnyed gesztussal elhatározta az ICA-nak kiadott engedély megsemmisítését.

Más szóval: a Tatarescu-kormány nem engedélyezi, hogy egy külföldi zsidó szervezet segítségére siessen a haladó beszarabiai gazdasági életnek és megmentsen az éhhaláltól zsidó egzisztenciákat, amelyeket éppoly katasztrofálisan érintett az ezévi beszarabiai szárazság, mint a román földműveseket és kisegzisztenciákat. Mindezt pedig nem mintha a kormány meg volna győződve arról, hogy igazságsosan és méltányosan járt el ebben a kérdésben.

Egész egyszerűen a szélsőjobboldal uszításai és érvei erősebbnek bizonyultak minden észszerű megfontolásnál, amely az ICA akciójának engedélyezése mellett szólt.

Természetes dolog, hogy egy ilyen eljárás csak olajat önt a jobboldal tűzére. A fasiszta-antiszemita szervezetek számára nyitva áll az út, hogy a jövőben hasonló misz'ifikációk és ferditések utján más megszorításokat csikarjanak ki a zsidósággal szemben. És ha a gazdasági antiszemitizmusban megöszült „történelmi” liberális párnak nincs ereje már szembe szállni az uccával, akkor nem látjuk,

hogy ki és mi fogja újat állhatni ennek az áramlatnak.

A kormány tagjainak szombat este tartott minisztertanácsán Vasile Sassu földművelésügyi miniszter terjesztette elő azt a javaslatot, hogy a kormány semmisítse meg az ICA-nak adott engedélyt, miután alapos a gyanu, hogy a zsidók földet akarnak a szervezet segítségével vásárolni.

A minisztertanács vita nélkül elfogadta a földművelésügyi miniszter előterjesztését és Inucefj belügyminisztert bízta meg, hogy szerkessze meg a vonatkozó minisztertanácsai jegyzőkönyvet.

Mit akart tulajdonképpen az ICA?

Vasárnapi számunkban részleteket közöltünk Pamfil Seicaru vezércikkéből, amely ugyancsak hozzájárult az ICA-nak kiadott engedély megsemmisítéséhez. Mai számában a szervezetnek egy hivatalos kommunikéjébe közli le, minden bizonnal nem önzetlen jóindulattól. Ez a kommuniké elkésztet ugyan, mert közben az anulálás már megöszült, de mindenesetre tanulságos olvasmány marad a román jobboldal számára is. Az ICA-t 1895-ben báró Hirsch Móric alapította, aki végrendeletében a szervezetre hagyta vagyonának nagyrészét. A végrendelet kikötte, hogy a Jewish Colonisation Association célja egyrészt a zsidók produktivizálása, másrészt a kelet-európai zsidó tömegek lecsapolása a főleg Dél-Amerikában történő telepítés útján. A nagy zsidó filantrop végrendeletében tiltotta meg az ICA-nak, hogy bármelyik európai országban próbálkozzon zsidó telepítéssel. A kolonizáció Argentína felé irányult, ahol 1901 és 1908 között több mint tízezer zsidót telepítettek ki a régi királyságból. A világ-háboru után Szovjetországból Romániába menekült zsidók kivándorlásának gondját vállalta magára a szervezet és nyolcezer menekültnek tezte lehetővé az Amerikába való emigrálást. A szervezet állandóan támogatta a Palesztina felé irányuló kivándorlást is. Beszarabiában 1892 óta működik az ICA, amelynek működési engedélyt még annak idején cári dekretum alapján az orosz kormány adott. A szervezet által Sorocában alapított fűiskola csemetéit egész Beszarabiában és Moldovában előszeretettel használták fel a parasztek és az állami monopolinak, valamint a földművelésügyi minisztériumnak sohasem volt kifogása az ellen, ha a beszarabiai zsidó dohányültetvényeseket és szőlőtermelőket támogatják. Az egyesülés óta összesen 50-60 zsidó család vásárolt földet Beszarabiában, ez

A tulzó nacionalista lapok természetesen ki-gyujtották a határozat fölött az antiszemizmus örömtüzeit. Az Universul „Diadalmaskodik az igazság” cím alatt a lap első oldalán foglalkozik a hirrel, hogy „megsemmisítik az autorizációt, amelyet oly könnyelműen adtak ki ennek a szervezetnek, amely a jótékony-ság látszata alatt idegen elemeket akart a román földesgazdák közé becsempészni. Mert mi többiben rámutattunk a tényeges veszedelemre: a beszarabiai parasztek az éhínség következtében kénytelenek lesznek eladni földjeiket, amelyeket éppen a Jewish Colonisation által protezsált hitsorsosok fognak megvásárolni.

utolsó négy év folyamán erre nyolc zsidó földesgazda esik. Szó sincsen egy új szervezet engedélyezéséről, hanem a már működő szervezet tevékenységi körének kiszélesítéséről. Soha a szervezet nem hozott külföldi zsidót az országba, hogy itél telepítse. Eddigi tevékenysége arra szoritkozott, hogy támogatásban részesítse a zsidó földesgazdákat és a zsidó fiukat és leányokat segítte mesterségük elsajátításában.

— Florescu a hét végén elindul Madridba. Bucurestiből jelentik: Jena Th. Florescu, volt gazdaságügyminiszter, akit Románia madridi követévé neveztek ki, ma letette az esküt Titulescu kezébe. Florescu a hét folyamán kihallgatáson jelenik meg a királynál, azután elindul a spanyol fővárosba.

— Hatvanhatéves az olasz király. Rómából jelentik: Victor Emanuel olasz király tegnap betöltötte 66-ik életévét. Róma helyőrsége ez alkalommal diszmenetben vonult el a király előtt. Az ünepségen Mussolini vezetése alatt jelen volt az egész kormány, a diplomáciai kar s a közéleti előkelőségek. A király a diszszemle után végigkocsizott a főváros uccáin. A közönség mindenütt lelkesen ünnepelte az uralkodót.

— Képviselővá választották a nyilaskeresztes magyar grótot. Budapestről jelentik: Az enyingi választókerületben a nyilaskeresztes gróf Festetics Sándort, a csurgóiban Bárfai Ferenc nemzeti egységpárti választották képviselővé.

AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK

játékosai és a nagyközönség számára a legteljesebb garanciát jelenti.

TELJES BIZALOMMAL LEHET IRÁNTA!

A Sorsjáték állami intézmény. Játékterve nyilvános, bárki elkérheti és megvizsgálhatja. Ebben matematikai pontossággal áll: a játékosok között kiosztott négy hónap alatt 72.319 nyereseményt 284.634.560 lei értékben. E nyeresemények 4. osztályra vannak felosztva és kisebbek vagy nagyobbak, de minden esetre kiosztásra kerülnek. Semmi sem változhat az Ön bizonyos, kategorikus szerencsésén. Bizonyos számú személy, a terv szerinti, okvetlenül nyerni

NOVEMBER 15-én van az első osztály HUZÁSA.

Vásároljon idejében sorsjegyet. A téli sorsjáték, a február 15-iki nagy húzással, az egész országban a milliósok nagy számát, a nyerdek tizezreit fogja megteremteni!

fog. Természetesen nem nyerhet minden játékos egyszerre, de a szerencse Önt is eléri, valamelyik reggel, mert minden hó 15-én bizonyosan és késedelem nélkül jön. A húzásokat egy bizottság vezeti, amely a legfelsőbb számvevőszék egyik elnökéből, az ilfovi törvényszék egy ügyészből, a közegészségügyi minisztérium egy delegátusából és a Sorsjáték egy igazgatójából áll. A közönség is jelen van a sorolásnál. Ime még egy biztosíték, hogy teljes bizalommal lehet a SORSJÁTÉKHOZ!

Uti feljegyzések...

Alba-Iulia, a város, ahol mintazsidóság él...

A történelmi nevezetességű „koronázó” városban örvendetes cionista fellendülés tapasztalható

Alba-Iulia, november 11. (Az Uj Kelet tud.) Alba-Iulia, az az erdélyi város, mely egyaránt bir jelentőséggel, a románság és az erdélyi kisebbségek életében.

Vitéz Mihály, a románság nagy nemzeti hőse, ebbe a várba vonult be sok-sok évvel ezelőtt, míg a magyar történelem sok érdekes lapját képezik azok a történelmi események, amelyek ennek a városnak a falai között lejátszódtak.

De túl a történelmi idők patináján és tradícióján, Alba-Iulia az új idők történelmében is fontos szerepet tölt be.

Alba-Iulian mondotta ki az erdélyi románság az egyesülést, itt születtek meg a sokat vitatott és sokszor elfelejtett alba-iuliai pontok és itt zajlottak le a nemzeti parasztpárt hatalmas népgyűlései.

Volt olyan gyűlés — mondja nekem méla rezignációval egy alba-iuliai vendég — amelynek alkalmával tízezer bécsi szeletet ettek meg a vendéglőmben.

Ime, így váltja fel a mai idők üzemeltetése a tradíciót és a történelmi eseményeket, az üzletre, illetőleg a bécsiszeletre...

Alba-Iulia mintazsidósága Nem véletlen az sem, hogy ebben a városban, amely évtizedek óta nyújt patinát, az erdélyi katolicizmusnak, amelynek legfőbb főpapja gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök itt székel, ennek a nagy egyháznak az árnyékában az alba-iuliai zsidóság is meglepő aktivitást fejt ki.

Az alba-iuliai zsidó hitközség első helyen

igyekezik minden vonatkozásban, egy mintahitközség alapelemeinek megfelelni, míg az alba-iuliai zsidó nemzeti, cionista intézmények minden statisztikában az élen vannak.

Bármennyire is jó anyag a zsidó tömeg, amely mindig elől jár az áldozatokban és tevékenységben, a tömegek mindig megfelelő vezetőket igényelnek.

Ez a helyzet Alba-Iulian is, ahol a zsidó közösség meglepő és kisvárosi méreteket jóval felülmúló eredményei is elsősorban a zsidóság vezetőit dicsérik.

Imi kell itt elsősorban dr. Kraus Mór, alba-iuliai tudós főrabbi, aki külföldi tanulmányai után, egy erdélyi városból került Alba-Iulira.

Soha ilyen egyöntetű szeretetet és ragaszkodást nem tapasztalt még e sorok írója, mint amilyen érzésekkel az alba-iuliai zsidóság, zsidó főpapja iránt viselkedik.

Az alba-iuliai zsidó főpap meg is érdemli híveinek ragaszkodását. Méltán lemintázható ambícióval, lelkesedéssel és megértéssel vezeti egyháza ügyeit, de azokat össze tudja egyeztetni a zsidó megújulás nemzeti mozgalmával is, amelynek harcosait minden vonatkozásban támogatja és pártfogolja.

Eközben azonban dr. Kraus Mór, az alba-iuliai főrabbi nem feledkezik meg egyházának tett fogadalmairól is. Ott van minden cionista megmozdulásnál de lassan lassan, hittel és türelemmel visszazoktat-

ta a híveket a vallásosság alapelemeihez és elérte azt, hogy ma már a legjelentősebb alba-iuliai kereskedők is bezárják szombatot és ünnepnapokon üzleteiket.

Alba-Iulia szeretett tudós főpapján kívül, elsősorban dr. Fuchs Nándor vezérigazgatóról, a zsidó hitközség elnökéről kell írunk, aki súlyos elfoglaltságai ellenére is szívesen vállalja a hitközség bonyolult ügykezelését és szinte erején felül áll anyagilag is a hitközség mellé.

Fuchs Nándor a zsidó hitközség elnöke, azonban a cionista mozgalomból is kivesszi őt megillető jelentős részét. Idejekorán felismerve a zsidóság világszerte való üldözésével beállott kényszerű körülményeket, erkölcsileg és anyagilag is a leg-hathatósabb támogatást nyújtja az összes cionista közületeknek, amelyek Fuchs Nándorban jelentős támaszt nyertek.

Segítőtársa fia, az alba-iuliai cionista társadalom cionista multban fiatal, de eredményekben gazdag vezére, dr. Halász László igazgató, akinek irányítása mellett az alba-iuliai csoport minden vonatkozásban teljesíti cionista kötelességét.

Szinte lehetetlen lenne felsorolni azokat a neveket, amelyek az alba-iuliai zsidó mintatársadalom élén tevékenykednek.

Irunk kell az alba-iuliai Zsidó Négyeletről, amelynek élén mint elnök 44 éve, a napokban melegen ünnepezt özv. Mendel Manóné áll, akinek érdemeit a bensőséges jubileum ünnepségei már kellően méltatták. Rajta kívül Fuchs Nándorné díszelnőkről kell megemlékezni, aki csendben, feltűnés nélkül fejt ki maradandó és jelentős karitatív munkát, míg mellette Lobstein Izidorné az egyesület közszeregetben álló alelnökje segít elsősorban a nélkülözőkön és irányítja egyesületének ügyeit.

Nem említhetünk fel mindenkit, bár ezt tennők a legszívesebben, de irunk kell akkor, amikor az alba-iuliai zsidóság vezetőiről számolunk be, Glück Fülöpnéről, a Négyelet társelnökjéről, aki a cionista zsidó asszonyokat irányítja megfelelő reátermettséggel és a férfiak közül, dr. Springer Sándorról, Löwe Béla bankigazgatóról, Rosenfeld Ákosról és utolsónak Rosenbergh Jenőről, aki érdemben a legelső között van, mert fiatal kora ellenére már sok év óta áll minden cionista mozgalom élén.

Neki és dr. Halász Lászlónak, köszönhető, hogy az alba-iuliai helyi csoportnak, immár kényelmesen lakályos, szépen berendezett és rendezvények tartására alkalmas klubja van, amely az egész alba-iuliai zsidóságnak meleg és meghitt otthont nyújt.

Az alba-iuliai szervezett és fegyvermezt zsidóság mintaképe lehet az erdélyi zsidó öntudatos tömegeknek. (b. b.)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA: Kedd 8¹/₂: Nagy szerelm. (Hatodszor, a prózai együttes bucsuja, turnéja előtt.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Szerdán, november 13-án: Mefistofeles. Pénteken, november 15-én: Vig özvegy. Vasárnap, november 17-én (ma'iné): Vig özvegy.

Vasárnap, november 17-én délelőtt 11 órakor: „Gheorghe Dima” filharmonikus társaság szimfonikus hangversenye.)

Hétfőn, november 18-án: Szimfonikus hangverseny. (Ungár Imre zongoraművésszel)

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, kedden utoljára: Kis mama — Gaál Francival.

Holnap, szerdán premier: Lilian Harvey legújabb világslágerének: Felhívás a kerिंगőre bemutatója. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Három világfilm egyszerre: I. Journal: Maglavíji csónak. Angol flotta gyakorlatok. II. A Rotschildok. Főszerepben: Boris Karloff. III. Tom Mix: Cirkusz. Hely-árak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

KI UTAZIK MA POSTAKOCSIN?

Amikor vasút és automobil is rendelkezésre áll?

Ki ír ma lúdtal, amikor irógépen írhat? Ki küld leveleit futárral idegen országba, ha telefon és rádió áll rendelkezésére? Ki használ más, kétes hatású gyógyszert, amikor bizonyosan tudja, hogy

ALGOCRATINE

minden influenzát, akár milyen súlyos is, néhány óra alatt meggyógyít! Ischias és czúz, köszvény és neuralgiák okozta fájdalmat, fejfájást, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, hűléses bajokat Algocratine azonnal megszüntet. Algocratine praeventiv szer és gyógyszer, megakadályozza a betegség fellépését és gyógyítja is.

Gyógyszertárakban és drogeriákban kapható.

APRÓ HIRDETVÉSEK

Egyszeri köztársasági egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényelnek megfelelően akar nőülni, az vegye meg bármelyik dohánytözsében az Economist közgazdasági és házassági közlönyt s célját hamar eléri. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Szőrmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szőrmesalon Reg. Ferdinand 3, emeleten. Szőrmék nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

ÁRTA. KÉRJÉK! vágott libát minden mennyiségben szállít Klein, Salonta, Horia 43.

Kézzépész s prima referenciákkal rendelkezem, Bucuresiben lakom, tízéve, egész Regátot dolgozom. Kereskedelmi, vagy Iparvállalatok képviselőjét keresem. „Szorgalom, becsület” jellegre.

Házvezetőnői állást keres zsidó családban jófőző, intelligens nő. Cim a kiadóban.

Gimnázista gyermekek korrepetálását jutányosan vállalom. Heilpert, Str. Bariju 10, emelet.

100.000 lej készpénzzel rendelkező autorizált könyvelő állást vagy más szerény elhelyezkedést keres, vidéken is. Megkereséseket „Biztos” jellegre a kiadóba kérek, ahol címetem is közlik.

Perfekt francia nyelvtudással társalkodó vagy nevelőnőnek menne fiatal urinó. „Teljes ellátásért” jellegre a kiadóba.

Eladó: használt, féregmentes butorok, ruhahaszkevények, barna vaságak, éjjeliszekrények, háromajtós tükörszekrény, asztal, székek. Str. Elisabeta 18.

Jókarban levő irógépet keresek megvételére. Dr Kovács, Str. Reg. Maria 45.

Kémikus, külföldön végzett, mint praktikus, állást keres. Szíves megkeresést „Chemikus” jellegre a kiadó továbbít.

Alkalmazást nyer biztosítási tisztségre előlelő társulatról, előnyös feltételek mellett. Ajánlkozások „Megfelelő” jellegre kiadóba.

Komplett, alig használt kozmetikai felszerelés jutányos áron eladó. Érdeklődni „Kozmetika” jellegre a kiadóba.

Moder

Pista Uni

— Ócskavas Londonból jelen a tavasszal lerod adja leghiresebb. Az 52.101 tonna világ legnagyobb Imperator név háboru után tulajdonba. Feje német császár lamferfiu utazot amidon mint sz zetes amerikai Berengaria ápril Newyork felé é thamptonba, ahó vontatják. Szem nője, a 73.000 amely május 27 óceáni utjára.

— Gyengélke rosszulétet szor za, az enyhe é „Ferenc József” nyúl székürülést. Hires nőorvosok ján irnak a val ez a kritikus é alkalmazható ar hatása csökkenn

— Huszonhár alatt. Amszterd fantáziája eleve cióban, amelye temi tanár fejez igytem profess jón körülutazi 23.000 mérföld színe alatt a vá nek az volt a f cios erejét mérj alatt. Hollandi először, azután majd Ausztráliá dult és Hollandi alatt. Jávában járóból, melyet át szíveségből tért vissza Hol méresei szerint a sen kiegyensulyo senkit — tette h végén —, mert nincs kihatással jegyzése minden az érzésünk, mi sem volna egé helyzet.

Egyetemi ta Biztos hatáso

„Bixád

amely a gyv gyomorégesi mert haszn mladig keller ntít. Cluj-i Regele Ferdin

Parasztkong

Berlinből jelentik lárban a német amelyen külföldre részli

— Hus és karr sikert akar az éle lentette ki a liver szusán dr Neil Leí veze-ője. — Ha v nelmen — mondó mindig azok kere kert, akik huse és az erős embere evők. Akik nem e uági okokból kevés zikért inkább ré ezek bünt követne vikendkirándulások hiszen az emberek ben eszik a legna rándulók azonban dolgokkal vagy ké adása a husiparos aratott. Kérdés, h tudós, ha vélti baelétkérdéseket

HIREK

Modern csillárt olcsón Constructio
Pista Unirii 31. Telefon: 83.

— Ócskavas lesz a leghíresebb óriáshajóból. Londonból jelentik: A Cunard hajózársaság a tavasszal Jeromboltatja és ócskavasként eladja leghíresebb óriásgőzöst, a Berengariát. Az 52.101 tonna térfogatu hajó eredetileg a világ legnagyobb hajója volt, 1913-ban épült Imperator név alatt Németországban és a háboru után hadikárpótlásként jutott angol tulajdonba. Fejedelmi lakosztályában, amely a német császár számára készült, sok angol államférfiu utazott, köztük Ramsay Macdonald, amidőn mint szocialista miniszterelnök nevezte az amerikai „barátkozótúrjára” indult. A Berengaria április 22-én fut ki utolsó útjára Newyork felé és május 8-án tér vissza Southamptonba, ahonnan a hajóleromboló telepre vontatják. Személyzetét az Oceán új királyhajója, a 73.000 tonnás Queen Mary veszi át, amely május 27-én indul Southamptonból első oceáni útjára.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszleletet szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürítést és kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenne.

— Huszonháromezer mérföld a tenger alatt. Amszterdamból jelentik: Verne Gyula fantáziája elevenedett meg abban az expedicióban, amelyet Vening Meinesz holland egyetemi tanár fejeztet be legutóbb. Az utrecht egyetem professzora egy tengeralattjáró hajón körülvizsgálta csaknem az egész földet. 23.000 mérföldnyi utat tett meg a tenger színe alatt a vállalkozó szellemű tudós, akinek az volt a feladata, hogy a föld gravitációs erejét mérje meg a különféle tengerek alatt. Hollandiából Dél-Amerikába utazott először, azután visszafordult, Dél-Afrikába, majd Ausztráliába ment, ott ismét megfordult és Holland-Indiáig hajózott a tenger alatt. Jávában végül kiszállt a tengeralattjáróból, melyet a holland admirális engedett át szíveségből és most már rendes hajóval tér vissza Hollandiába. Elmondotta, hogy mérései szerint a föld helyzete nem tökéletesen kiegyensúlyozott. — De ez ne agasszon senkit — tette hozzá mosolyogva nyilatkozta a végén —, mert ez a kiegyensúlyozatlanság nincs kihatással az emberekre. A tudós megjegyzése mindenestre megnyugtató, bár az az érzésünk, mintha az emberek világában sem volna egészen tökéletes az egyensúlyi helyzet.

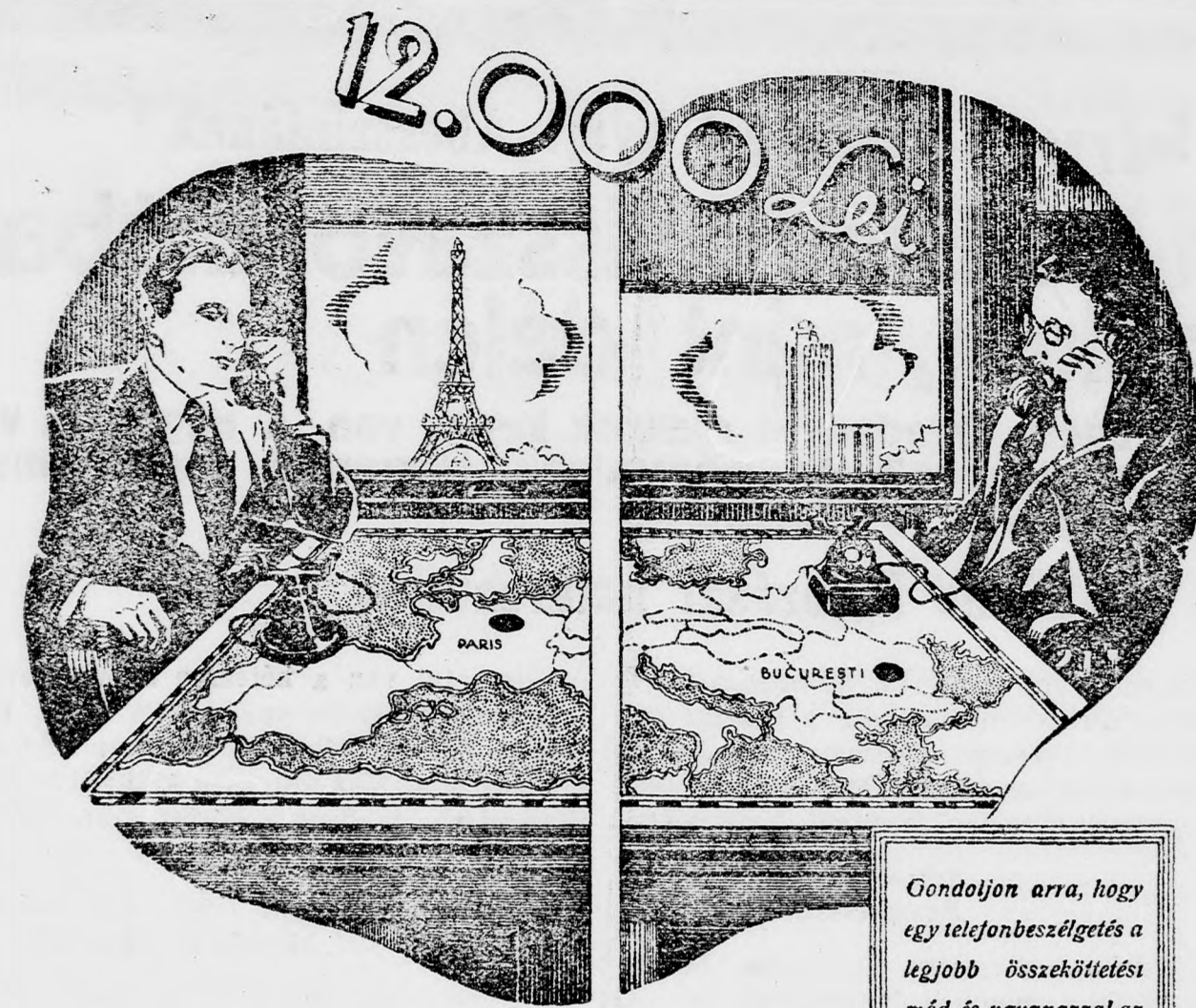
Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a

„Bixádi víz”
amely a gyomor, ves, epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert használatra enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakat: Vitromin Rt. Calea Regele Ferdinand 70.

— Parasztkongresszus Németországban. Berlinből jelentik: Vasárnap nyílt meg Goslarban a német parasztság kongresszusa, amelyen külföldről is számos delegátus vesz részt.

— Hus és karrier. Londonból jelentik: Aki sikert akar az életben, az egyik húst — jelentette ki a liverpooli husiparosok kongresszusán dr. Neil Leitch, a londoni diéta főiskola vezetője. — Ha végigtekintünk a világtörténelemben — mondotta —, azt látjuk, hogy mindig azok kerekedtek felül és arattak akik az erős emberek, a hatalmasak mind husévak. Aki nem eszik sok húst, takarékosági okokból kevés húst fogyasztanak és pénzülkért inkább rádiót vagy autót vesznek, ezek bünt követnek el önmaguk ellen. A vikendkirándulások is egészségtelenek, mert hiszen az emberek rendszerint vasárnap délelőtt eszik a legnagyobb husadagokat, a kirándulók azonban megéhszenek könnyebb dolgokkal vagy konzervekkel. Az orvos előadása a husiparosok körében érthető sikert aratott. Kérdés, hogy nyilatkozott volna a husra, ha véletlenül a tejtermelő vagy a hústermelők érdekeltségei hívták volna meg?

Egy óras beszélgetés ára PÁRISSAL

Gondoljon arra, hogy egy telefonbeszélgetés a legjobb összeköttetés mód és ugyanazal az értékkel bír, mint a személyes látogatás!

Ökéntételes összeg. De igen sok üzletember kénytelen egyetlen megbeszélés miatt valamelyik üzletféllal, vagy szállítóval Párisba utazni. Ilyen esetben egy egyórás beszélgetés a telefonon idő és pénzmegtakarítást jelent. Ritkán fog egy messzefekvő várossal egy egész óra hosszúig beszélni. Ha azonban erre szükség van, kényelmesen, a karosszékéből végezheti azt.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

— **Marioara jugoszláv anyakirályné** Bucarestben. Bucarestből jelentik: A cotroceni pályaudvaron tegnap Bucarestbe érkezett Marioara jugoszláv anyakirályné két kisebb fiával. A pályaudvaron a király, Mihály vajda, Mária királyné, Tatarescu, a kormány több tagja, a jugoszláv követ és számos előkelőség várta a királynét, aki a cotroceni palotában szállt meg.

— **Mihalache Topoloveniben.** Bucarestből jelentik: Mihalache Topolovenibe utazott, ahol egy gazdasági iskola felavatásán vesz részt. A pártelnök kedden tér vissza a fővárosba.

— **A „Regele Carol” gőzös karambolja.** Bucarestből jelentik: A „Regele Carol” gőzös Pireus kikötőjében összeütközött a Paralos görög hajóval. Mindkettő komoly sérüléseket szenvedett. A „Regele Carol” csak alapos javítás után folytathatta útját.

— **A Rotschild-ház keletkezése, fejlődése,** fénykora egy világfilm keretében mátol az Edison mozgóban.

— **Chopin-koncert Clujon.** A zenetörténelem nagy hőrszai sorában dallamgazdagság dolgában Chopin kétségtelenül egyike a legelsőeknek. Születésének 125 éves évfordulója alkalmából rendezi Zsembergy Elvira Chopin műveiből november hó 14-én (csütörtökön) népszerű hangversenyét. Zsembergy Elvira hívaott és elismert előadója Chopin művészetének. A hangverseny iránt általános érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek: Lepage, Király és az Ellenzék könyvosztályában kaphatók. Hangverseny kezdete 1/9 órakor a római kat. gimnázium dísztermében.

A „Gastro D” éppoly hasznos szerepet tölt be a társadalomban, mint a villany, rádió és a gyors közlekedés...

mert az az egyén, aki gyomorhajban szenved, nem tud enni, nem tud aludni, tehát munkaképessége ugyszólván a zéróval egyenlő.
A „Gastro D” jótékony hatásának híre szájról-szájra száll, ezt igazolja Komárek Gyula Ceica (Bihar megye) közszégbeli mechanikus levele is:
„Tisztelettel értesítem, hogy megkaptam a rendelt „Gastro D”-t, a kezeléssel különő eredményt értem el, ajánlottam barátaimnak is. Egy barátom mingyárt meg is kért, hogy rendeljek neki is 2 üveggel. Tehát sziveskedjenek utánvéttel további 2 üveget küldeni.”
Vezérképviselő: Császár E. gyógyszerész Bucaresti, Calea Victoriei 124, ahol Lei 130 utánvéttel megrendelhető.

EBBEN A KONYVECSKÉBEN
megtalál minden felvilágosítást interurbán beszélgetésekről, dijakról, különböző berendezésekről. Kérésére, amelyhez címét mellékelje, a S. A. R. de Telefoane, Bucuresti, Calea Victoriei 37, egy példányt INGYEN küld.

Sidy Thal jótékonycélu fellépte az Árvagondozó matinéjén

Az Erdélyi Zsidó Árvagondozónak intézményei javára a téli hónapokban tartani szokott rendezvényei sorát egy igazán művészii nivóju matinéval vezeti be.

A műsor központja a kiváló színművésznő Sidy Thal fellépte lesz, aki társulatával együtt szívesen ajánlotta fel közreműködését a jótékony célra való tekintettel.

H. Devecseri Anci mozgásművészeti tanárnő növendékei ritmikus táncszíndarabokat mutatnak be, ezenkívül még az ismert Lakatos-quartett művésztöben is alkalma lesz a közönségnek gyönyörködni.

A matiné tiszta jövedelme a clujii zsidó tanoncotthon és a tihutai nyaralótelep céljait szolgálja.

Jegyek elővételben is kaphatók az Árvagondozó irodájában (Telefon 6-82.) Grünwald et Steiner cégnél, továbbá a Bernát papírüzletben és a színház pénztáránál.

— **Varsóban megnyílt a frontarcosok kongresszusa.** Varsóból jelentik: Moszciszki köztársasági elnök és a kormány tagjai jelenlétében megnyílt a frontarcosok kongresszusa, amelyen lengyel frontarcos-kiküldötteken kívül francia, német, jugoszláv és lett frontarcos kiküldöttek is megjelentek.

— **Borzalmas tűz a montreali örültek házában.** Ottavából jelentik: A montreali örültek házában tegnap éjjel tűz ütött ki. Borzalmas jelenetek játszódtak le, míg 4900 beteget sikerült megmenteni, öt ápolót a tűz áldozata lett.

— **Eljegyzés.** Singer Mindi és dr. Jonas József, Dej, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **A Rotschild-ház keletkezése, fejlődése,** fénykora egy világfilm keretében mátol az Edison mozgóban.

— **Egy napszámós-házaspár** magára gyujtotta a házat. Brailából jelentik: Brailában az elmúlt éjszaka az Olangeriei-uccában tűz ütött ki. A szomszédok hamarosan eloltották a tüzet, de a lakásban, ahol a tűz keletkezett, halva találták Ion Ionescu, 74 éves napszámós és feleségét, a 65 éves Anetát. Kiderült, hogy előbb mangánnal megmérgezték magukat, azután magukra gyujtották a házat. Tetűknek oka a nyomor.

— **Rövid hírek mindenünnen.** A moszkvai Izvestija jelenti, hogy tehervonatok összeközése miatt halálra ítélték négy vasutas.

— **A varsói egyetemen zsidóellenes tüntetések** voltak. Karhatalom teremtett rendet. — A fgyverszűnet tizenhetedik évfordulójának éjjelén Londonban már megkezdődött a felvonulás az ismeretlen katona emléke elé. György király déiben megkoszoruzta az emlékművet. — Belgrád és Pancsova között új vashíd épült, amelyet vasárnap avattak fel. Az éjszaka haladt át az új hidon az első közvetlen vonat Jugoszlávia és Románia között. — Amerikai tengerészeti repülőrajok Hawaii felé hosszabbtartamu gyakorlatra indultak. — Rouenban a közuti villamos és autobusz-alkalmazottak sztrájkja miatt ma szünetelt a két közlekedési eszköz forgalma. — Moszkvai jelentés szerint a török-orosz egyezményeket tíz évi időtartamra hosszabbították meg. — Tavasszal a Babenberg-családból származó Szent Lipót születésének 800-ik évfordulóján ünnepek lesznek Bécsben.

MUNKAS MOZGÓ
Vasárnap 3, 6 és 9, hétfőn, kedden 6 és 9-kor Dupla műsor! Egy helyár!

Az ügyvéd dilemmája
Főszereplők: William Powel és Myrna Loy.
Kétarcu Woronzefi
Főszereplők: Brigitte Helm és Albrecht Schönhals.
Helyárak: 10 és 12 lej.

Washingtonban amerikai-kanadai kormányférfiu eszmecsere folyik a kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése érdekében. — Egy teherhajó Boudierich közelében egy fának rohant és felborult. A benneülő három utas súlyosan megsebesült. Néhány perccel később ugyanazon a helyen egy autobusz borult fel és 11 utasa szenvedett súlyos sérüléseket. — A Marseilles-Barcelona vonalon egy utas-repülőgép ma reggel 5.30-kor Istres mellett nagy vihar miatt lezuhant. Leomigné pilóta, a távirász és a gépész meghaltak, a gép teljesen összetört. — Karpinski lengyel pilóta, aki Varsóból Melbourneba repül, tegnap a prachuabi repülőtérről tovább akart indulni. Gépe azonban rosszszul startolt és megsérült, a pilóta pedig megsebesült. — Irország partján Donegal közelében egy hajó elsüllyedt. Husz utasa közül csak egynek sikerült megmenekülnie. A hajó Burtonból Arras szigetére ment és utközben a köd miatt nekiütközött egy tengeralatti sziklának.

UJ KELET Legújabb hírek

A jemeni imám tényleges fegyveres segítséget nyújt Abessziniának?

Az abesszin hadsereg visszavonulóban van ugy északon, mint délen

Egész Ogaden az olaszok kezén van. A négus el van csüggedve? Az abesszinek Harrarnál fogják megkísérelni az ellenállást

Az abesszin haditanács az ellenállás fokozását határozta el

Addis-Abeba, november 11. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az abesszin hadsereg visszavonulóban van ugy, az északi, mint a déli fronton. Az olaszok megszállták Santallót és előnyomulnak Makallétól és Sceliotótól délre. Délen az olasz hadsereg elérte Daghabart és Sasa Baneht, úgy-hogy a Jijiga-Harrar karavánut az olaszok kezén van.

Olasz körökben azt hiszik, hogy a négus kerülni fogja az összeütközést most, amikor Észak-Etiópia, Ogaden és Danakil tartományok olasz kézen vannak. A császár előbb meg akarja várni a szankciók politikai és katonai hatásait. Eleinte azt hitték, hogy az abesszinek Alatchi vidékén nagy hadsereget gyűjtenek össze és itt készülnek ellenállni, de felderítő repülők megállapították, hogy itt sincsenek nagyobb számban abesszin haderők.

Ugy látszik, hogy a négus Harrarnál fogja megkísérelni az ellenállást, hogy megakadályozza Maravigna tábornokot Takazze vidékének elfoglalásában.

Graziani tábornoknak a déli, Santini tábornoknak pedig az északi fronton való előnyomulása azzal fenyeget, hogy elvágja az összeköttetést Abesszinia és Angol-Szómália között, ami megakadályozná az abesszin hadsereg fegyverkezését.

Az abesszin csapatok Harrartól délre gyülekeznek.

Északon Santini egyelőre megállította az előnyomulást Seelicot vidékén. Ugy látszik, hogy az abesszinek tovább vonulnak vissza Dessia felé. Coutoure tábornok osztagai átlépték a Setit folyót Ellegin és Omerger között és mintegy 100 kilométernyire haladtak előre egészen Noggaráig, a Tsana tó vidékén, Sudán határa mentén. Lehetséges, hogy ezeket a csapatokat, amelyeknek csak felderítés volt a céljuk, visszavonják. Ogaden egész déli része olasz kezén van.

Rómában az olasz előnyomulás meglásulását északon nemcsak a terepviszonyok, hanem azzal is magyarázzák, hogy óvatosan kell előkészíteni a csapatok oldalösszeköttetésekének biztosítását, mert esetleges kudarc politikai és erkölcsi visszahatással járhat.

Asmara, november 11. (Rador.) Az olaszok most a déli fronton fejtenek ki nagyobb tevékenységet. Graziani tábornok elfoglalta Sassabaneht, 200 kilométernyire Gigigától, az Addis-Abeba és Berbera közötti közlekedés centrumától. Az assabi olasz csapatok együttműködésének Mohamed Yayo aussai szultánnal. Ez egy harmadik front kialakulását eredményezi, amely új nehézségeket fog okozni az abesszineknek.

Londoni jelentés szerint Addis-Abeba-ban a haditanács az ellenállás fokozását határozta el. Attól tartanak, hogy az olaszok további könnyű előnyomulásai miatt erőtlenséggel fogják megvédeni a kormányt s zendüléseket támasztanak. Egyidejűleg az amerikai lapok abessziniai tudósítói szerint, ott a helyzet napról-napra demoralizáltabb. A rend teljesen felbomlott, mindenben nagy a hiány és ugylátszik, a négus is teljesen elcsüggedt.

Párizs, november 11. A lapok addis-

abebai jelentése szerint az abessziniái fővárosban ugy hírlik, hogy a császár megkötötte a jemeni imámmal a szövetségi szerződést, amely tényleges katonai segítségnyújtást is fog jelenteni Abessziniának.

Kétezer angol repülőgépet Egyiptomban

Párizs, november 11. Addis-Abeba-ban a külföldi missziók légvédelmi pincéket építtetnek az európai kolóniák tagjai számára. A külföldi követségeket háromezer főnyi katonaság védi. A francia követség 250 személy számára építtetett légi védelmi betonfedezéket.

A párizsi Liberté értesülései szerint az Egyiptomba küldött angol repülőgépek

ama tul van a kétezen s még további létszámnövekedés várható. A Petit Parisien dzsibuti jelentése szerint a kikötővárosba állandóan érkeznek külföldiek Abessziniából. A távozók között aránylag kevés az angol.

Cáfolják, hogy olasz hadtesteket küldöttek Albániába

Párizs, november 11. A Matin jelenti, hogy Rómában cáfolják azt a hírt, hogy Albániába olasz csapattesteket küldöttek volna. Nem igazak a Jugoszlávia mozgósításáról terjesztett hírek sem.

Római jelentések szerint az északi harcvonal katonáinak napi husadagja 20 ezer métermáza. Állandóan ötezer teher-

Holnap, szerdán a ROYAL mozgóban premier:
LILIAN HARVEY
 legújabb operett világlágerének: „Felhívás a keringőre” bemutatója. Előadások kezdete 3, 5, 7, 9-kor.
 Ma, kedden u'oljára KIS MAMA — Gaál Francival.

Japán Sanghai és az észak-kínai tartományok megtámadására készül egy japán tengerész meggyilkolása miatt

Óriási pánik Sanghaiban. Az angol lapok komolyan itélik meg a japán-kínai feszültséget

London, november 11. Egy japánt márított Sanghai egyik utcájában meggyilkolva találtak. A kínai rendőrség nagy erélyvel nyomoz a meggyilkolva talált japán tengerész halála ügyében. A japán katonai attasé szerint a gyilkosság agent provokátorok műve, akik Japán és Kína között ellentéteket akarnak szítani. Kínai körökben azt hiszik, hogy a gyilkos a meggyilkoltnak valamelyik bajtársa lehetett. A japán követség egyik tagja kijelentette, hogy az ügy nagyon súlyos, mert az áldozaton a japán haditengerészet egyenruhája volt. Reméli, hogy a kínai hatóságok mindent megtesznek a gyilkos kiderítésére és ezzel eloszlatják a Sanghaiban eiterjedt híreket, amelyek a japán-kínai viszonyt diszkreditálják. A Rango japán távirati iroda szerint, ha Japán nem kap elégtételt, ugy a kínai japán hadsereg tudni fogja kötelességét.

Csang Kai sek marsall a japán hatóságok előtt részvételen adott az incidensért és a szerencsétlen japán katona halála fölött kifejezést.

Sanghai, november 11. (Rador.) Sung Fen, aki november 1-én a miniszterelnök elleni merényletet elkövette, kijelentette, hogy tetteivel tilakozni akar a japánoknak a kínai kormányra gyakorolt befolyása ellen. Nem helyesli Csang Kai sek magatartását sem a japánokkal szemben. Ho-

pok Vang, annak a sajtóügynökségnek szerkesztője, ahol Sung Fen dolgozott, bevallotta, hogy személyi gyűlöletből tervezte ki a merényletet és azért, hogy a japán követelések sima teljesítését megakadályozzák.

London, november 11. (Rador.) A lapok igen komolyan itélik meg a japán-kínai feszültséget. A japánok hadihajót küldtek Sanghaiba, ahol óriási pánik tört ki. Sok ezer kínai menekül, mert attól fél, hogy megismétlődnek az 1932 évi események, amikor a japánok megtámadták Sanghait.

A japánok ürügyként a japán tengerésznek meggyilkolását hozzák fel és lehetséges, hogy ezen a címen elindulnak az észak-kínai tartományok megszállására. gazdasági helyzet részéről fenyegeti. A

Csak öt országból lehet importálni Romániába

Bucuresti, november 11. Az Adeverul jelenti, hogy a külkereskedelmet szabályozó bizottság értesítést kapott a Banca Nationalától, mely szerint megfelelő deviza hiányában bizonytalan ideig felfüggesztendő a beviteli engedélyek kibocsátása a következő országból: Anglia, Franciaor-

gépocsi van a hadtápvonalakon forgalomban élelmiszer, víz és hadiszerszállítással elfoglalva. Az előretolt osztagokat repülőgépekről ejtőernyős csomagokkal élelmiszerrel.

Újabb jelentés szerint az olasz kormány ma bevezette a petróleummonopólt. A Figaro szerint Aloisi a napokban Münchenben járt s megbeszélést folytatott a berlini olasz nagykövettel, valószínűleg a megtorló intézkedésekkel kapcsolatos német politika felől. A nagykövet müncheni utazását megelőzően tárgyalt von Bülow német külügyi államtitkárral.

A legújabb hivatalos olasz jelentés

Róma, november 11. A 42. számú hivatalos jelentés szerint Bono tábornok közli, hogy az olasz csapatok elfoglalták a Makallétól délre eső összes magaslatokat a Chelicot völgyében egészen Takazzeig. Graziani tábornok csapatai folytatják a terület megtisztítását. Gorahaitól északra az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett egy motoros osztag támadása következtében.

Fafan völgyében az olaszok két ágyut, sok fegyvert és municiót és élelmiszert zsákmányoltak. A foglyok között van a Khlerte-törzs főnöke, Belatchou Chourchi is. A goharai katonai parancsnokságnál megjelent Abd el Krim Mohamed, a híres Mulahnak, az ogadeni törzs főnökének fia és behódolt.

szág, Belgium, Dánia, Hollandia, Portugália, Lengyelország, Egyiptom Sziria, Magyarország, Palesztina, Svédország, Norvégia, Kanada és Japán. Csak Németországból, Ausztriából, Olaszországból, Csehszlovákiából és Svájcól lehet egyelőre importálni.

Amennyiben sikerül majd szabad devizát szerezni, ugy azt elsősorban az állam az autonóm jövedékek és az elsőrangú fontosságú iparágak számára szükséges bevitelnél fogják felhasználni, minimális kvóta szerint.

Véres antiszemita excesszusok Varsóban és Danzigban

Varsó, november 11. A varsói egyetem antiszemita diákjai gyűlést tartottak abból az alkalmából, hogy három évvel ezelőtt egy uccai összetűzés során Vlnában elesett egy diáktársuk. A gyűlés után antiszemita kielégésekre került sor. Öt zsidó diákot súlyosan bántalmaztak. A tüntetők ezután bevették a zsidó diákokhoz ablakait. A rendőrség hivatalos jelentése szerint energikusan közbelpélt és több zavargót letartóztatott.

Danzig, november 11. Danzig uccáin az utóbbi napokban olyan antiszemita excesszusok zajlottak le, aminkre nem volt példája még ennek a sokat zaklatott városnak a történetében sem. A Hitler-jugend osztagai megtámadták és súlyosan elverték a zsidó járókelőket, majd S. A. legények segítségével bevették a nagy zsinagóga ablakait és lerombolták annak bejáratát. A rendőrség végül passzíven viselkedett és egyetlen zavargó sem tartóztatott le. A keletporoszországi Hitler-jugend Danzigi konferenciáján Forster tartományi főnök sorozatos antiszemita uszító beszédeket tartott. A kilengések állítólag ennek hatása alatt történtek. A zsidó lakosság vezetésének a danzigi szenátusnak tett intervenciója eredménytelen maradt. November 8-án a zavargások pogrom-szerű jellegűt öltöttek. A város centrumában öt zsidót megtámadtak és véresre verték. Ezután a részben barnaingbe öltözött huligánok Pfeffers'adba vonultak és két, zsidók által látogatott éttermet leromboltak, majd bentmultak a zsinagógába és annak berendezését teljesen szétrombolták.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop Telefont: 9-77.

CENZURAT

Ribbentrop

Az angol lapok nagy lapjai ismelen tárgyalások vigéce, Ribbentrop tárgyalások közeledés ügyében. Hogy e hírek mennyi a teljes politikai hangulat egyelőre nem lehet. Egyes — mind orgánumok — ma hogy a francia tobidás állott be közeledés létreorientálódásának nevezni.

Ha a politikai adó, ugy ezeken keresztül hírekkel téséget tulajdonít. Ha Lavalban és akarát arra szünek — hogy val és a hitlerizmuson fel: ez a hajótörést szenvedő oidal erőinek előfront egyes személyek kategóriák orosz orientáció.

Az nincs kizárva szeretnék nyelbeledés ügyét, hogy hól szabaduljanak. Az is valószínűk enyhítenek a frzodó német nyel, hogy ez a megegyezés árán s.

A francia kormány határozott szorientáció nem fontolt érdekeken. Párizsban tudjuk, kezés éle nemcsak Délkelet-Európa címus soha sem vákiai német területét is s ha tárgybentroppal, ugy szabni.

Kérdés hogy a hajlandók-e megfőldözni a német Maradna tenát kötésének lehetőség országnak és Ang kifogása.

Különben is — Olaszország ország nem egyez Kelet-Európa és Ribbentrop társanak ugyan egy külpolitikai légimai orientációját hatják meg.

Huszmillió

Ugy látszik, a metódusaihoz tartvaló frivol játékok. A háboru utáni történelme szervez liberális kormány folytatott politikai. Az 1922—23-as okát éppugy az mány politikai mint amennyire rombolások mögötmányzat és külön alminiszternek be dött meg.

1933 őszén Duca szembeszállni az társadalmi válságnyok segítségével vezettek, de ezével fizetett. Az 1927-es belü Duca örökét, akim a legkevésbé sem telt hat esztendő a